

NAŠI KRSTNÍ OTCOVIA

JOZEF ADAMEC a SJAAK SWART

Spája ich mnoho a už aj táto kniha...

Sú takmer rovesníci, Sjaak Swart je o zhruba štyri starší. Ich mená boli späté hlavne s klubmi, ktoré sú hlavnými nositeľmi tohto príbehu. Sjaaka Swarta dokonca zdobí prezývka Mister Ajax, Jozef Adamec by mohol mať rovnakú z pohľadu trnavského Spartaka.

Boli veľkými zberateľmi trofejí. Jozef Adamec sa stal sedemkrát majstrom ČSR a ČSSR (1962, 1963, 1968, 1969, 1971, 1972, 1973), štyrikrát vyhral Československý pohár (1961, 1967, 1971, 1975). Sjaak Swart sa stal osemkrát majstrom Holandska (1957, 1960, 1966, 1967, 1968, 1970, 1972, 1973), päťkrát získal Holandský pohár (1961, 1967, 1970, 1971, 1972).

Prispievali k nim množstvom gólov. V lige ich nastrieliť takmer rovnako: Sjaak Swart 175, Jozef Adamec 170. Úspechy žali aj na medzinárodnom poli. Sjaak Swart sa stal trikrát víťazom Európskeho pohára majstrov (EPM), Jozef Adamec sa pýši striebrom z MS 1962.

Za reprezentáciu debutovali v rovnakom roku – Sjaak Swart v júni 1960 proti Mexiku, Jozef Adamec v októbri 1960 paradoxne proti Holandsku. V reprezentáciách strávili zhruba totožné roky. Rodák z Muiderbergu sa s najcennejším dresom lúčil v roku 1972, Jozef Adamec o dva roky neskôr. Ako súper sa stretli niekoľkokrát – v novembri 1966 v Amsterdame v priateľskom zápase Holandsko – ČSR (1:2), v apríli 1969 v dvoch semifinálových zápasoch EPM, v novembri 1971 v priateľskom zápase medzi Ajaxom a Spartakom Trnava v Amsterdame. Podobností by sme našli isto viac. Teší nás, že jedno zo spojení a stretnutí dvoch veľkých osobností európskeho futbalu vytvára táto kniha...

Futbal je krásna hra, najkrajšia zo všetkých.
Aj čitateľom knihy „KROK OD FUTBALOVÉHO NEBA“ želám, aby
precítili tento zážitok.

Jozef Adamec

FUTBAL JE KRÁSNA HRA, NAJKRAJŠIA ZO VŠETKÝCH.
AJ ČITATEĽOM KNHÝ „KROK OD FUTBALOVÉHO NEBA“
ŽELÁM, ABY PRECÍŤILI TENTO ZÁŽITOK.

Jozef Adamec

22.8.2015

Football is a beautiful game, most beautiful of all.
I wish to all readers of „KROK OD FUTBALOVÉHO NEBA“ this same
experience with this book.

Sjaak Swart

VOETBAL IS MOOI MEEST MOOIÉ VAN ALLEMAAL
IK WENS DE LEZERS VAN KROK OD FUTBALOVÉHO
NEBA DE ZELFDE ERYHRING MET DIT BOEK

Sjaak Swart

22-8-2015

CITY ARENA

štadión antona malatinského

TAKÝ ZÁPAS UŽ V TRNAVE NEBOL...

Každý klub má svoje nezabudnuteľné triumfy. Víťazstvá i prehry. Chvilé nadšenia i sklamaní. A nezabudnuteľné súboje. Postavené na tradíciách, na rivalite alebo na význame.

Trnavský Spartak ich zažíval v apríli 1969. S vrcholom v podobe odvetného zápasu Európskeho pohára majstrov (EPM) ročníka 1968/1969 proti Ajaxu Amsterdam. Nikdy v histórii Spartaka sa fanúšikovia tak netrhali za vstupenkami. Nikdy nebolo mesto Trnava tak hore nohami. Nie div... Nikdy predtým a ani nikdy potom v Trnave taký súper nehral. A to pritom Trnavu poctili svojou návštevou v rámci medzinárodných súťaží také značky ako Torpedo Moskva, Derby County, Dózsa Újpest, Galatasaray Istanbul, Olympique Marseille, Anderlecht Brusel, VfB Stuttgart, Besiktas Istanbul, PAOK Solún, Lokomotiv Moskva.

A v ich dresoch také mená ako Ferenc Bene, Eduard Streľcov, Paul van Himst, Rob Rensenbrink, Archie Gemmill, Roy McFarland, Josip Skoblar, Guido Buchwald, Jürgen Klinsmann.

A kormidlovali ich slávni tréneri. Pál Várhidi, Stefan Kovács, Valentin Ivanov, Georg Kessler, Ernst Ocwirk, Brian Clough, John Toshack..

Ajax je slávny tím, hoci vtedy ešte do svojej slávy dorastal. Mená ako Velibor Vasovič, Sjaak Swart, Wim Suurbier, Gert Bals, Inge Danielsson, Barry Hulshoff, Ton Pronk, Henk Groot, Klaas Nuninga ale už boli ozdobami futbalu tých čias.

Porovnateľná bola Barcelona s Ronaldinhom, Puyolom, Luisom Enriquem, Xavim, Quaresmou či Kluivertom v zostave a iným Holanďanom Frankom Rijkaardom na lavičke, ktorá na Štadióne Antona Malatinského nastúpila v septembri 2003 – prížmúrmie oči nad tým, že to bolo proti Matadoru Púchov.

Ibaže, vyrovnal sa Rijkaard najlepšiemu trénerovi 20. storočia Rinusovi Michelsovi? A vyrovnal sa Ronaldinho Cruyffovi? A samozrejme, vyrovnala sa Barcelona Ronaldinhovej éry tímu, ktorý potom zvíťazil v troch (1971, 1972, 1973) ročníkoch Európskeho pohára majstrov za sebou? Odpovedzte si sami...

A čo vtedajší trnavský Spartak? S Jozefom Adamcom, Ladislavom Kunom, Dušanom Kabátom, Kamilom Majerníkom, Karolom Dobiašom, Vladimírom Hagarom, Stanislavom Jarábkom a ďalšími – taký Spartak nikdy nebol a tiež už asi nebude.

Neskôr päťhviezdičkový, pokiaľ ide o tituly, rešpektovaný v Európe ako kvalitná značka, doma nepoznajúci prehru od jari 1966 do jari 1974...

Presnejšie, „veľká“ Trnava neprehrala doma 89 ligových zápasov, v rokoch 1966 až 1974 zaznamenala 73 víťazstiev a 16 remíz s výborným skóre 225:44!

A neprehrala ani v štyroch domácich stretnutiach v pohárovom ročníku EPM 1968/1969, keď ich všetky – postupne nad Steauou Bukurešť, Reipasom Lahti, AEK Atény a Ajaxom Amsterdam – vyhrala pri skóre 15:2!

Aj o nich je jeden nezabudnuteľný futbalový príbeh, ktorý vlastne začal v sezóne 1967/1968, keď sa Spartak Trnava ešte pod kormidlom Antona Malatinského stal premiérovou majstrom Československa a vybojoval si právo štartu v EPM...

TURBULENTNÝ ÚVOD

Bol to zvláštny ročník. Nepokojný už v súvislostiach so žrebovaním 1. kola Európskeho pohára majstrov. Ešte pred ním odstúpil zo súťaže majster Albánska, dôvodom bola reorganizácia jeho ligy a naskočenie na jej nový kalendár. Žrebovanie prebehlo 10. júla 1968 a proti sebe postavilo niektoré zaujímavé dvojice. V Bulharsku sa tešili na to, ako si PFK Levski Sofia trúfne na AC Miláno, do Budapešti zas mal za Ferencvárošom pricestovať Celtic Glasgow. Dynamo Kyjev malo vyzvať FC Zürich, Steaua Bukurešť sa mala stretnúť s AB Kodaň, Ruch Chorzow s francúzskym AS Saint Etienne a Spartak Trnava so švédskym Malmö FF. Bol známy aj termín prvého zápasu v Trnave, Švédi sa tu mali predstaviť 18. septembra 1968. Niektorí si už aj zaspomínali, že švédsky klub už raz v Trnave hral – v marci 1948 absolvoval menšie turné po Slovensku. Hral aj v Trnave, ktorá proti nemu nastúpila s Antonom Malatinským ako hrajúcim trénerom v útoku a prehral 0:3. Koľko dostanú Švédi teraz? Veľkým paradoxom je, že desať dní po žrebe EPM hralo Malmö zápas na Slovensku. Spolu s Wiener Sportclub, Hamburgom a Slovanom Bratislava sa totiž švédsky zástupca ocitol v skupine B3 letného Interpohára. V Bratislave sa predstavil 20. júla 1968 a nad Slovanom zvíťazil prekvapujúco 1:0. Ibaže, politika všetko zmenila. O pár týždňov sa ľudia v ČSSR prebudili do krutého rána, a to, čo sa stalo, ovplyvňovalo aj futbal. V Trnave kvôli tomu a zákazu zhromažďovania Červená zvezda Belehrad neodohrala prvý zápas finále Stredoeurópskeho pohára. A udalosti sa

odrazili aj na Európskom pohári majstrov. Členské zväzy niektorých západných krajín začali dávať UEFA najavo, že nebudú ochotné cestovať do krajín východného bloku na protest proti obsadeniu Československa vojskami Varšavskej zmluvy 21. augusta 1968. UEFA preto po mimoriadnom zasadnutí svojho výkonného výboru 30. augusta 1968 vyšla kvôli obave z politického bojkotu s návrhom, že pri prežrebovaní 1. kola budú kluby rozdelené podľa teritoriálnej schémy. Kluby zo socialistického bloku sa tak mali stretnúť medzi sebou, kluby zo Západu a juhu zas medzi sebou. Nový žreb skutočne proti sebe postavil dvojice Ruch Chorzow – Dynamo Kyjev, Levski – Ferencvároš, Steaua – Spartak Trnava, CZ Belehrad – FC Carl Zeiss Jena.

Stiahnuté prihlášky

To sa zväzom niektorých socialistických krajín nepozdávalo, médiá v nich začali s kampaňou proti spomínanému kroku. Ibaže, po tom, čo v Pohári veľtržných miest dánsky BK Kodaň odmietol vycestovať do NDR a nastúpiť proti Lokomotivu Lipsko, vystúpil 9. septembra 1968 s razantným prejavom vtedajší šéf UEFA Gustav Wiederkehr. „Druhý žreb jednoducho ostane v platnosti!“, razantne prehlásil Švajčiar. Kým UEFA diskvalifikovala BK Kodaň, na východe sa rozohrala iná hra... „**S ohľadom na opakované flagrantné porušenie článku 2 Ústavy Európskej futbalovej únie (UEFA) a Medzinárodnej federácie futbalových federácií (FIFA) a nechutnom rozhodnutí o „prekreslení“ európskych futbalových súťaží, čo nie je nič iné ako pokus zatiahnuť reakčné politické tendencie do medzinárodného športu, Futbalová federácia ZSSR a športová verejnosť Sovietskeho zväzu vyjadrujú svoj dôrazný protest, a vyhlasujú, že sovietske futbalové kluby Dynamo Kyjev a Dinamo Moskva sa odmietajú zúčastniť týchto dvoch turnajov. Futbalová federácia ZSSR kladie všetku zodpovednosť za**

dôsledky hanebnému rozhodnutiu UEFA, ktoré nahradilo princípy športovej spolupráce zlovestnými machináciami,“ uviedlo 14. septembra 1968 v otvorenom liste vedenie sovietskeho futbalového zväzu. Dynamo Kyjev a poľský Ruch Chorzow následne na pokyn svojich národných zväzov stiahli prihlášky, to isté urobil Ferencvároš Budapešť. Nasledoval ich východonemecký majster FC Carl Zeiss Jena, ktorý bol prižrebovaný Červenej zvezde Belehrad. Okrem majstra Juhoslávie nakoniec ostali v súťaži majstri Rumunska a ČSSR, ktorí sa po prežrebovaní 1. kola stretli medzi sebou. V Trnave z toho bolo menšie sklamanie, odhadovalo sa, že cez majstra Švédska by sa ďalej postupovalo ľahšie.

SPOMIENKY PO ROKOCH

STANISLAV JARÁBEK, vtedy stopér Spartaka Trnava

„Švédske Malmö bolo prijateľnejšie ako prežrebovaná Steaua. Inak, keď sme ho ešte mali nažrebované, hrali sme priateľský zápas v Martine a Švédi hrali v ten istý deň v Bratislave proti Slovanu. V Martine sme mali hrať o piatej a žiadali sme domácich, aby sa to hralo o tretej. Chceli sme stihnúť stretnutie v Bratislave, aby sme si mohli Malmö pozrieť. Išli sme autami. Stala sa však taká vec, že z piatich, na ktorých sme boli, sa tri dostali do hromadnej havárie v Svinnej pri Trenčíne ešte smerom na Martin. Do Bratislavy sa nakoniec nedostal nikto, Malmö a jeho zápas proti Slovanu sme nevideli. Naháňali sme sa zbytočne, a to dvojnásobne doslovne. Aj tak sa to nakoniec prežrebovalo a UEFA dohliadala na to, aby komunistické tímy hrali proti sebe.“

JÁN HUCKO, vtedy tréner Spartaka Trnava

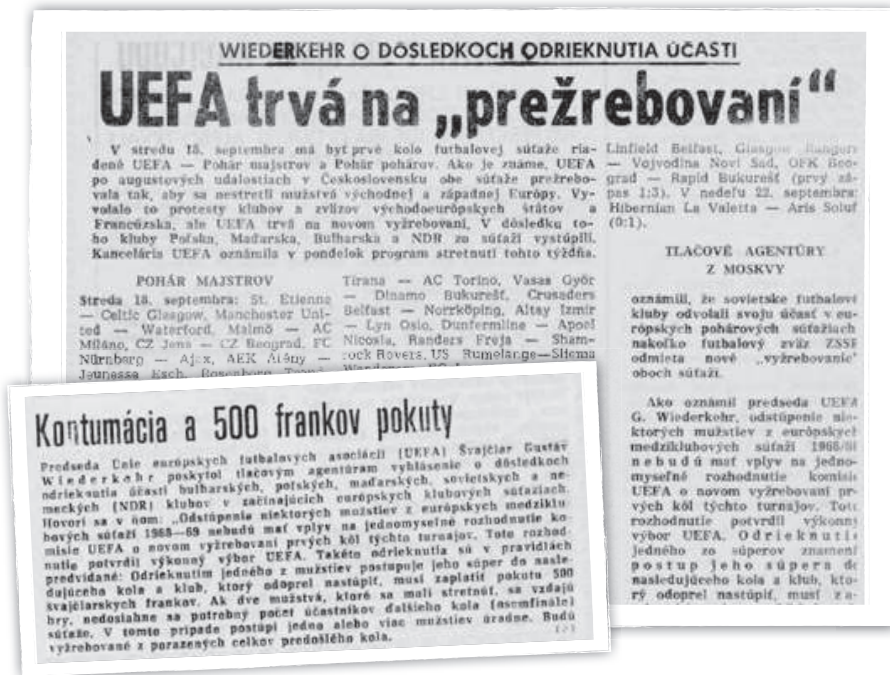
„V Martine sme mali začať o piatej, telefonicky sme dohodli jeho posun na tretiu. Plán bol, že zápas odohráme a budeme mať dost' času na presun do Bratislavy, kde Malmö nastupovalo večer. Nepodarilo sa nám to... Vo Svinnej, už smerom na Martin, sa Pepo Geryk niekam zakukal, nestihol zabrzdiť a buchol do predchádzajúceho auta. Skončilo to tak, že v zrážke sa ocitli až tri naše autá. Nechali sme tam jedno, ktoré bolo nepojazdné, keďže malo prerazený chladič. Popresadali sme do pojazdnych a išli sme ďalej, to auto sme brali cestou späť už opravené – boli tam ochotní ľudia... Nakoniec sa ale aj tak nehralo o tretej, lebo, hoci my sme to stihli, Martinčania sa začali krútiť, že oni ešte nemajú všetkých hráčov. A tak sa začala o piatej a Malmö sme nestíhali.“

JOZEF ADAMEC, vtedy útočník Spartaka Trnava

„Chceli sme vidieť Malmö, pretože veľa príležitostí na to, aby sme si mohli obzrieť švédske tímy, nebolo. To neboli maďarské tímy, s ktorými sme hrávali často. A naraz nám hrá 45 kilometrov od nás náš budúci súper? Ibaže, ten zápas v Martine bol už vyjednaný a vraj sa s ním nedalo nič robiť.“

VOJTECH VARADIN, vtedy obranca Spartaka Trnava

„Ja som pri tej havárii sedel v aute s Dušanom Kabátom, ktorý šoféroval. Paradoxom bolo to, že naše auto sa potom ocitlo ešte v jednom probléme, hoci nakoniec pre nás problémom nebol. Dušan išiel dosť rýchlo, motal sa pred nami nejaký cyklista, ktorý zišiel z cesty do kukuričného poľa a už sme len videli, ako sa mihajú vršky kukurice, ako v nej išiel...“

Politická záležitosť

Samozrejme, že úroveň súťaže táto situácia ovplyvnila, hoci Dynamo Kyjev ešte nemalo kvalitu svojich nástupcov v 70. rokoch a Ruch Chorzow s Jenou by sa pravdepodobne lúčili v prvých kolách. Za najväčšiu kvalitatívnu absenciu bola všeobecne prijímaná neúčasť Ferencvároša Budapešť. Populárny maďarský klub bol v ročníku 1967/1968 až vo finále Pohára veľtržných miest, predchodcu Pohára UEFA, v ktorom podľahol anglickému Leedsu United, keď v Anglicku prehral 0:1 a doma remizoval 0:0. Maďari mali silný káder, v bráne bol známy István Géci, v obrane 2 – násobný olympijský víťaz Dezső Novák, v strede poľa výborný záložník a neskôr hviezda Ajaxu a Dortmundu Zoltán Varga, potom Gyula Rákosi, v útoku účastník MS 1958, 1962 a 1966 Máté Fenyvesi a predovšetkým slávny Florian Albert, držiteľ Zlatej lopty za rok 1967. Tento káder mohol pomýšľať minimálne na semifinále – ak nie na viac... Inak, po rokoch vyšlo najavo, že vedenie Ferencvároša prihlášku nestahovalo dobrovoľne a s nadšením. Diktát prišiel z vedenia maďarskej komunistckej strany, ktoré odporúčalo nasledovať príklad súdruhov zo ZSSR... Chudák Dr. Václav Jíra, československý člen Výkonného výboru UEFA, sa zas v novinách krútil ako kolotoč. Alebo presnejšie – vykrúcal... Nemohol prstom ukázať ani na UEFA, ani na súdruhov z Moskvy, Varšavy či Berlína...

Nové pravidlá

UEFA do ročníka 1968/1969 zaviedla vo svojich klubových súťažiach nové pravidlá. Bolo povolené striedať v každom zápase dvoch hráčov. Gól dosiahnutý na ihrisku súper mal v princípe hodnotu dvoch – vo forme, ako ju poznáme teraz. Európska federácia ho pokusne zaviedla už do 1. kola EPM v ročníku 1967/1968, o rok neskôr ho už rozšírila na všetky kolá. Pravda, s dodatkom, že toto pravidlo sa už netýka predĺženia, čo sa neskôr tiež zmenilo. UEFA určila, že medzi prvými a odvetnými zápasmi má byť maximálne trojtýždňová prestávka a odporúčala, že zápasy by sa mali hrať v stredu. Na rozdiel od prechádzajúcich rokov, keď termíny zápasov nechávala na dohodu klubov, ich teraz určovala ona. Posledné pravidlo však mohlo byť s jej súhlasom po dohode oboch klubov predsa len pozmenené – už vtedy sa k slovu hlásili televízie a trebárs Briti operovali tým, že u nich budú diváci zvedaví aj na Manchester City, aj na Celtic Glasgow. To ešte netušili, že Manchester City im ich problém vyrieši veľmi skoro a že ani Celtic Glasgow svoje ambície nenaplní... Zatiaľ sa uspokojili s tým, že Manchester City hral 18. septembra 1968 svoj prvý zápas doma, kým Celtic vonku a 2. októbra 1968 sa garde obrátilo.

Prekvapenie na účet Citizens

Veľkým prekvapením 1. kola bolo vyradenie práve anglického majstra Manchesteru City tureckým Fenerbahce Istanbul. Kouč Citizens Malcolm Allison pritom už v máji 1968, hneď po zisku titulu, vyhlasoval, že jeho tím „**ukáže tým desivým zbabelcom z Európy, ako sa hrá futbal.**“ Turecký klubový futbal vtedy na mape európskeho futbalu naplnil skôr pozíciu komparzistov, očakávalo sa akurát to, čo v Manchestri dostanú Istan-

Obrovské prekvapenie 1. kola ospevovali turecké noviny, v tomto prípade denník Hürriyet.

bulčania štyri či päť gólov. Remizovali 0:0, keď Manchester City pozahadzoval poltucet šancí. V búrlivej odvete Angličania dali prvý gól Anthonym Colemanom už v 11. minúte a hoci Abdullah Cevrim v 48. minúte vyrovnal, pravidlo o góle dosiahnutom na ihrisku súpera ich posúvalo ďalej. Avšak nadšene hrajúci Turci v 76. minúte otočili skóre vo svoj prospech, keď skóroval Ögün Altıparmak! Po záverečnom hvizde tureckí fanúšikovia zaplavili ihrisko a Angličania radšej zutekali do šatní...

Diabolský Denis Law

Čiastočne sa trápil Celtic Glasgow v súbojoch s francúzskym Saint Etienne. U súpera prehral prekvapujúco 0:2, keď mohol inkasovať aj viac. V odvete bol výsledok na vážkach do 44. minúty, keď skóroval z penalty Thomas Gemmell. V 2. polčase už Kelti ovládli ihrisko, pridali tri góly a zaslúžene postupovali ďalej. Inde to už bolo v duchu papierových prognóz aj pokiaľ išlo o výsledky. Obhajca trofeje Manchester United rozstrieľal írsky Waterford, diabolský Denis Law dal v prvom zápase tri góly, v druhom štyri a prakticky už nimi sa stal najlepším strelcom ročníka EPM. Real Madrid sa pohral s cyperským majstrom, Benfica s islandským, hoci hráči Valuru oslavovali domácu bezgólovú remízu proti Eusebiovi a spol. ako víťazstvo. Zaujímavý bol súboj západonemeckého majstra, 1. FC Norimberg, s ambicióznym Ajaxom Amsterdam. Doma Bavori pred 54 000 divákmi remizovali 1:1, keď ich od víťazstva delilo desať minút. S výsledkom v Norimbergu bolo spokojných aj tam osobne prítomných 6000 fanúšikov Ajaxu. V Amsterdame už FCN pred 63 000 divákmi od začiatku ťahal za kratší koniec a prehral 0:4. „**Môžeme poraziť každého, okrem AC Miláno,**“ povedal po postupe prorocké slová útočník Ajaxu Piet Keizer.

Švédi z Malmö, ktorí mali byť pôvodne súperom Trnavy, podali v prvom zápase heroický výkon práve proti hviezdnemu AC Miláno a zdolali ho doma 2:1. Vyhrávali pritom 2:0, Gianni Rivera – spolu s Giovannim Trapattonim jediný pamätník klubového triumfu v EPM v roku 1963 – znižoval... V odvete už milánski „rossoneri“ boli pánmi trávnik a zvíťazili 4:1.

Sebavedomá Steaua

V stredu 18. septembra 1968 sa Trnavčania predstavili v Bukurešti. Poriadne zneistení, lebo tlačové agentúry si zrazu začali posúvať správu, že sa opäť niečo zmenilo, a tak bude mať zápas len charakter priateľského. Potom bol z toho opäť regulárny duel 1. kola EPM. Steaua si v ňom trúfala. Rok predtým vyradila v Pohári víťazov pohárov Austrii Viedeň (2:0, 2:1) a vypadla až so silnou Valenciou (1:0, 0:3). Mala stabilizovaný káder, množstvo reprezentantov – za Rumunsko viac či menej štartov nazbierali brankár Carol Haidu, obrancovia Dumitru Nicolae, Emmerich Jenei, Vasile Negrea, Gheorghe Cristache, Lajos Satmareanu, stredopoliari Dumitru Dumitriu, Dumitru Popescu, Sorin Avram, Iosif

Steaua Bukurešť – súper trnavského Spartaka v 1. kole EPM 1968/ 1969.

Vigu i útočníci Nicolae Pantea, Gheorghe Tataru a Anghel Iordnescu, neskôr známy tréner (o. i. Rumunska na MS 1994 s jeho semifinálovou účasťou...), ktorý však proti Spartaku kvôli zdravotným dôvodom nenastúpil. Steaua mala ostrieľaného a sebavedomého trénera, bol ním Stefan Kovács,

neskôr s pätnástimi získanými trofejami jeden z najúspešnejších trénerov v histórii. Bol to práve on, kto neskôr nahradil Rinusa Michelsa na poste trénera v Ajaxe Amsterdam a získal s ním dve víťazstvá v Európskom pohári majstrov (1972, 1973). Neskôr zas kormidloval reprezentácie Francúzska (1973 – 1975), Rumunska (1976 – 1980), AS Monaco či Panathinaikos. Proti Trnave svojmu tímu veril: „**Rešpektujeme kvality súpera, pretože kto sa stane majstrom v tak futbalovo úspešnej krajine, ako je Československo, musí ich naplňať. Viem, aké kvality majú Adamec, Kuna, Dobiaš či Jarábek, vieme, ako Trnava pred rokom získala Mitropa Cup a koho cestou k úspechu zdolala. Vieme, že jej sila je v ofenzíve a že to, čo má k dispozícii tréner Ján Hucko pripomína ťažké delostrelectvo. Avšak postúpiť chceme my! Máme kompaktné mužstvo, ktoré sa začalo budovať pred niekoľkými rokmi a v posledných dvoch hrá až na malé výnimky v takmer totožnej zostave. Už zápasy proti francúzskemu Štrasburgu v Pohári víťazov pohárov pred dvomi a tromi rokmi ukazovali progres, rovnako proti Austrii a Valenci. Verím, že teraz prichádza čas tohto mužstva!**“

Správa z Bukurešti: Len priateľský (?)

Včera popoludní telefonoval do Bratislavy na Slovenskú futbalovú sekciu generálny sekretár rumunského futbalového svazu, ktorý oznámil, že zajtra je plánované stretnutie EPM Steaua Bukurešť-Spartak Trnava sohraním len ako priateľský zápas. S touto novou situáciou sa huďe maximálne zohľadní aj nako ústredná futbalová sekcia, pretože účasť našich oddielov v medzinárodných súťažiach sa schválila.

Výprava trnavských futbalistov pricestovala včera popoludní po 21-hodínovej ceste do Bukurešti. Ubytovala sa v hoteli Ambassador. Napríklad hrušiare takmer 30 stupňoví neduprial tréner Hucko svojim hráčom dlhý od dych. Keď včera absolvovali hráči rýchle hodinový tréning. Vo výprave chýbajú dvaja útočníci Švec a Kubaš, ktorí pre zranenie ostali doma. (2)

Stefan Kovács – obával sa trnavského ťažkého delostrelectva...

Horúčava i na trávniku

Hralo sa na štadióne 23. augusta, ktorý u Rumunov naplnil pozíciu národného štadióna a pre domácich bolo veľkým sklamaním, že na tribúny si našlo cestu len 8200 divákov. Bola síce horúčava, teplomer ukazoval 33 stupňov, avšak kvalita oboch tímov predpovedala zaujímavé predstavenie. Aj prišlo. Steaua mala silný nástup, po polhodine vyhrávala po góloch Carola Creiniceanu a Florea Voineu 2:0. Darilo sa jej najmä v krídelných priestoroch, kde mala rýchlych hráčov. Spartakovcom citeľne chýbal Švec a Kabát, Adamec vpredu bez nich pôsobil osamotene, Hruščekému v strede poľa sa nedarilo. V 51. minúte dal Constantin z penalty tretí gól. „**Skóre 3:0 sa mi zdalo takmer nepravdepodobné,**“ priznal potom Stefan Kovács. Naopak, dobré šance zahodili Martinkovič a Kravárik. Našťastie, v 75. minúte Ladislav Kuna zľadil peknu bombou do šibenice na 1:3, takže Trnavčania cestovali domov s nádejou, že sa s tým dá niečo robiť. „**V Bukurešti bola veľká horúčava a tá urobila svoje. Chýbali nám Švec a Kabát,**

ich neúčasť bola evidentná. Nevzdávame sa. Bolo dobré, že Kuna dokázal dať gól. Ak dáme gól hneď na začiatku zápasu doma, tak postúpime,“ povedal tréner Spartaka Ján Hucko. Tréner Steauy Stefan Kovács, ktorý vtedy vystupoval s porumunčeným menom Stefan Covaci, bol spokojný a jeho sebavedomie evidentne vzrástlo: „**Hrali sme dobre a pritom vieme ešte viac, ako sme ukázali. Vonku sa nám hrá lepšie, takže na naše šance na postup sa teraz pozerám s nádejou.**“ To ešte netušil, že trnavské ťažké delostrelectvo na čele s hlavným kanonierom Adamcom sa mu predvedie v plnej kráse.

Skeptické médiá

Rumunské denníky boli optimistické, československé skeptické. „**Obrovská škoda, že len 8 200 ľudí mohlo vidieť, aké cvičenie predviedol majster Rumunska. Ukázal 60 minút absolútnej nadradenosti nad veľkým mužstvom a vynikajúce momenty. Steaua zvíťazila 3:1, ale zaslúžila si oveľa viac,**“ napísal rumunský denník Sportul Popular. Československé denníky boli kritické k Trnave. „**Výkon Spartaka v prvej polovici zápasu, keď sa prakticky rozhodlo o výsledku celého stretnutia, bol sklamaním. Je otázkou, či v odvete 2. októbra dokáže československý majster zvrátiť dvojgólový náskok súpera,**“ napísala Smena. „**Mužstvu chýbala rýchlosť a čo viac, dynamika i citlivosť. Pred veľkým, alebo vo veľkom obdĺžniku súpera, v poli nezvyčajne dlho a veľa vozili spartakovci loptu. Aj v taktike boli podstatné chyby, najmä v obrannej,**“ uviedol známy futbalový novinár Ján Novák v Športe. „**Huckovi nevyšla taktika, podľa ktorej mali Trnavčania v dôsledku veľkej horúčavy šetriť sily. Záver ukázal, že mali dosť síl na to, aby hrali celý zápas v tempe. Napokon, v Trnave sa od premiéry Malatinského pomalý futbal nehrá,**“ pridali svoj postreh Roľnícke noviny. „**To, čo premárnili Martinkovič s Kravárikom, by sa ligovým hráčom stávať nemalo,**“ napísal Trnavský hlas. Denník Práca uviedol päť bodov, ktoré vraj zapríčinili prehru Trnavy – svoje šance nevyužívala, v ofenzíve hrala „**dosť rozhárané a nedôrazne,**“ tempo, ktoré „**Trnavčania udávali, ešte nebolo to pravé ligové, na aké sme boli u nich zvyknutí.**“ Práca kritizovala aj obranu Spartaka, vraj „**dožičila súperovi priveľa priestoru na manévrovanie a pokoja pri streľbe, pričom ani Geryk nezachytil v najlepšej forme.**“ Posledným bodom, na ktorý denník upozornil, bola spolupráca obrany a stredu poľa s útokom, ktorý „**nedokázali zásobovať loptami.**“ Rudé Právo bolo zmierlivejšie a dodávalo aj to, že podmienky pred vstupom do prestížnej súťaže boli aj kvôli politickému ovzdušiu pre Spartak predsa len iné: „**Vystúpenie trnavského mužstva v Bukurešti v 1. kole PEM bolo pre 8 000 divákov do určitej miery sklamaním, aj keď jeho hru nepochybne ovplyvnila nenormálna situácia v príprave, 33 – stupňová horúčava počas zápasu a v neposlednom rade fakt, že o uskutočnení zápasu sa rozhodlo iba niekoľko hodín pred úvodným hvizdom gréckeho rozhodcu Christosa Mihasa.**“

SPOMIENKY PO ROKOCH

KAMIL MAJERNÍK, vtedy obranca Spartaka Trnava

„Steaua bola taká, aký bol rumunský futbal stále. Tvrdá, nepríjemná, hrala rýchlo, agresívne. V prvom zápase to tak aj dopadlo. Aj nás trochu tou hrou zaskočili, rozhodca im čo to odpustil a pardónoval. Ešteže Laco Kuna dal gól za stavu 0:3, čím nám dal nádej. Neviem, či by sme za iných okolností postúpili, pretože takto nám vlastne doma stačilo dať dva góly. Inak, zaujímavosťou bolo, že do Bukurešti sme so sebou brali aj kuchára. Prečo? Lebo Rumunsko bolo pre nás tabu. Nevedeli sme, aké tam budú podmienky, aká strava. O tom kuchárovi som vedel veľa, keďže to bol môj kamarát Jožo Svátek. Išiel nabalený potravinami a kadečím možným. Tam sme bývali vo fantastickom hoteli a Jožo mi potom vravel, že keď tam prišiel do kuchyne, otvoril hubu a zabudol ju zavrieť. On bol obyčajný kuchár v piešťanskej Magnólii a tamto bol superhotel.“

STANISLAV JARÁBEK, vtedy stopér Spartaka Trnava

„Prvé, na čo si spomínam, je obrovská horúčava. Skutočne veľká. Nám sa v nej hralo ťažšie. Rumuni potvrdili povest, akú mali, hoci nič mimoriadne k nej nepridali. Hrali však tvrdo, rýchlo, agresívne. Nás spasil Kunov gól, ktorým znížil skóre zápasu na 1:3. Aj vďaka tomu to bolo v odvetě pre Spartak ľahšie. To sa už ale hralo bezo mňa, keďže som bol na olympiáde v Mexiku.“

ALOJZ FANDEL, vtedy útočník Spartaka Trnava

„Môj otec bol železničiar, mal režijku a ako veľký fanúšik Spartaka ju využíval na cesty na štadióny súperov. Kde sa dalo ísť vlakom, tak tam išiel. A keď sme hrali so Steauou, cestoval aj do Bukurešti. Už neviem, koľko mu to trvalo, ale docestoval. A zakreslil to do mapy – on mal totiž nakreslenú mapu s mestami, v ktorých som hral.“

JÁN HUCKO, vtedy tréner Spartaka Trnava

„V Bukurešti sme odohrali zápas, po ktorom sme mohli skončiť už v 1. kole. Rumuni boli fakt dobrí. Hrali to, čím sú známi celé roky a vlastne až dodnes – tvrdo, rýchlo, agresívne. Prehrávali sme 0:3, Laco Kuna dal gól, ktorý nás zachránil. Vôbec, myslím si, že vtedy bol náročnejší model súťaže. V súčasnosti sa hrá Liga majstrov v skupinovej fáze, takže keď zakopnete, ponúka sa vám šanca na reparát. My sme hrali v štýle play off a opravné termíny neboli.“

Vydarená odvetá

„Hnevá ma, že Adamec už dlho nedal gól. Niečo šípim, že práve proti nám mu tá strelba pôjde...“ povedal po príchode do Trnavy Stefan Kovács. Cítil dobre... „Adamcov hetrik vyradil Rumunov!“, znel titulok denníka Šport po odvetnom zápase. V ňom v stredu 2. októbra 1968 už Rumuni takí srdnatí neboli. Tvrdý štýl hry, ktorý sa od nich očakával, ostal niekde v Bukurešti. Pritom domáci – bez Stanislava Jarábka, ktorý reprezentoval ČSSR na futbalovom turnaji v rámci OH 1968 v Mexiku – hrali zo začiatku tiež opatrnejšie, uvedomovali si, čo by pre nich znamenal inkasovaný gól. Potom sa ale rozbehol vlak menom Jozef Adamec a tromi gólmi zrazil Steauu na kolena. Po záverečnom hvizde vtrhli na trávnik stovky fanúšikov a hráči mali čo robiť, aby sa cez nich predrali.

Jozef Adamec (vľavo) v domácom zápase proti rumunskej Steau Bukurešť. Strelceky v ňom explodoval, dosiahol jeden z mnohých hetrikov vo svojej kariére.

Ladislav Kuna (vľavo) sa pokúša o únik, obranca Steauy je v strehu.

SPARTAK TRNAVA—STEUA BUKUREȘT 4:0 (1:0)

Rumuni zabudli na Adamca

Co povedal Hucko, Malatinský, Mätko, Geryk a ďalší ● Senzačné víťazstvo a postup v najvýznamnejšej európskej súťaži. ● Spartak TAZ Trnava — STEUA Bukurešť 4:0 (1:0)

Vivat! – Geryk, Adamec a ostatní Spartakovci!

TRNAVA (M. Jurina) 2. októbra 1968 sa zápise zlatými písmenami nienel do futbalových annálov TJ Spartak TAZ Trnava, ale i do histórie mesta Trnavy. Futbalové mužstvo tohto mesta sa v svojej histórii po prvý raz zúčastnilo ako majster ČSSR najvyššej európskej futbalovej súťaže Pohára Európskych majstrov a v odvetnom zápase o postup do druhého kola mužstvo ani nie 40-tisícového mesta Trnavy suverénne zdolalo perlu rumunského futbalu chýrný team hlavného mesta Bukurešti v ktorom hrá celá ruda reprezentantov...

Valér Švec sa prebija obranou Rumunov.

Valér Švec vo výskoku v zápase s rumunským majstrom.

Spartak - Steaua 4:0

Na pleciah fanúšikov sa po zápase ocitol Josef Geryk a ktorýsi z divákov ho obdaroval obrovským plyšákom.

Do kabíny doslova utekali. „Prvé zákroky ma nesmierne upokojili. Ja som vždy rád, keď mám v zápase viac roboty. Som v neustálom pohybe a vtedy sa akosi cítim vo svojej koži. Chlapci hrali veľmi dobre. Zo začiatku boli nervózni, lebo sme nesmeli dostať gól,“ hovoril Josef Geryk, ktorý v spomínanom zápase predviedol výborný výkon. Presný výsledok odvetu takmer presne trafil lekár tímu MUDr. Jozef Gabura. „Keď sme odchádzali z Bukurešti, vravel som, že vyhráme 4:1. Švec a Kabát pomohli. Vážim si ohromnú chuť hráčov do hry. I tých, ktorí neboli celkom fit. Nebol som celkom nadšený, keď nastupoval Martinkovič. Mal slabšiu chrípku, ale veľmi chcel hrať,“ povedal tímový lekár.

SPOMIENKA PO ROKOCH

JÁN HUCKO, vtedy tréner Spartaka Trnava

„Stefan Kovács bol veľmi priateľský chlapík, neskôr trénerská legenda. Vystupoval skromne, hlásil sa k nám stále, keď sme sa stretli. Mali sme tú možnosť na MS 1970 v Mexiku a aj neskôr. Bol to zábavný, sympatický a vtipný človek. Ovládal niekoľko jazykov na úrovni, vďaka čomu si vedel vo svojich tímoch vytvoriť atmosféru, a to aj na zahraničných štáciach. Aj v Ajaxe. Bol to novátorský typ trénera. Pamätám si, že neskôr v Ajaxe zaviedol tréningy s prekážkovou dráhou. Hráčov tak pobláznil, že medzi sebou súťažili, kto bude lepší. Naberali tak kondíciu, ale i silu, pilovali pohybovú všestrannosť, ktorú potom využívali v zápasoch.“

Realistickí Rumuni

Na prekvapenie, Rumuni sa sklamané netvárali a netvárali sa tak ani na pozápasovom bankete, ktorý sa uskutočnil v hoteli Karpaty – teda v budove neďaleko štadióna, v ktorej v súčasnosti sídli komerčná banka. „Môžem pogratulovať Trnave k výbornej hre, ukázala to, o čom sme vedeli – veľkú silu v ofenzíve. Výborný výkon predviedol strelec troch gólov Adamec. Sme sklamaní, ale nie my sme boli favoritom týchto dvoch zápasov,“ hovoril tréner Stefan Kovács. Ten už na konci zápasu zabudol aj na to, či mu horí cigareta a nervózne obhrýzal len jej prázdnu špičku. Ocenil Jozefa Adamca. „Práve toho som sa obával, že sa tento čarostrelec vzhopí práve proti nám. Dlh predtým nedával góly a moja predtucha sa naplnila. Lenže aj naši hráči k tomu v druhom polčase prispeli. Niekoľkokrát sa iba prizerali, ako páli a nebránili mu v tom. Avšak, postup Trnavy je zaslúžený. Spartak je futbalovo zrelší ako Steaua,“ uznal Stefan Kovács. „Veľmi si cením ohromnú chuť a nasadenie chlapcov v druhom polčase. To viete, cez prestávku nebolo v našej kabíne príliš veselo, chlapci žiaľili za premárnenými šancami. Aj Jožko Adamec nebol nadšený. Povedal som im len toľko, aby boli čo najpokojejší a hrali to, čo vedia. Tú hru, ktorú hrali v druhom polčase v lige s Duklou. Aj touto cestou blahoželám mojim chlapcom k prenikavému úspechu, ďakujem im ako tréner a priaznivec Spartaka. Verím, že ma nesklamú ani v ďalších zápasoch,“ dodal tréner Spartaka Ján Hucko.

SPOMIENKY PO ROKOCH

JOZEF ADAMEC, vtedy útočník Spartaka Trnava

„Z toho, že sa mi podarilo dať hetrik, som nejakú vedu nerobil. Vtedy som ich dával, dal som Brazílčanom, Írom, a tak aj Rumunom. Dôležité bolo, že sme jasne vyhrali a postúpili. Bolo to o celom mužstve, nebolo to len o mne. Nepozerám sa na to tak, že som niekoho zatienil. V tom zápase sme mali jasne navrch, bol to odraz drilu, ktorý sme za sebou mali ešte pod vedením Toni – báčiho Malatinského v predchádzajúcich rokoch a mesiacoch.“

JÁN HUCKO, vtedy tréner Spartaka Trnava

„Že sa vtedy Rumuni netvárali zronene? Neviem, či sa premáhali, alebo sa len tak tvárili. Ak je po prvom zápase 3:1 vo váš prospech, malo by sa to udržať, také je pravidlo pohárovej Európy. Ale my sme boli vtedy dobrí a v Trnave vtedy platila tradícia, môj dom, môj hrad. Jožo Adamec sa navyše ukázal v skvelej forme.“

Malatinský s Markom

Na zápase boli osobne prítomní Anton Malatinský, tréner Admiry Energie Viedeň, a tréner reprezentácie Československa Jozef Marko. „Očakával som, že naši postúpia. Veď súper z Bukurešti nebol ten najsilnejší. A pritom hral až prekvapujúco jemne, ohľaduplne, keď si uvedomíme, že sa predsa hralo o EPM. Veď je to súťaž, ktorá robí vo svete meno a prestíž,“ hodnotil Anton Malatinský. „Bolo badať najmä v prvom polčase, že nervozita zväzovala chlapcom nohy, pohyb, čo sa zákonite prejavilo v slabšej súhre, čomu napomohli i chyby v obrane. Chlapci boli psychicky zaťažení pocitom, že nesmú dostať gól. A to je veľký hendikep. Príjemne ma prekvapil Bôžik. Veľmi si vážim jeho pokoj a takmer suverénnosť v tomto zápase. Pravdepodobne ako mladý chlapec ani nedocenil ťarchu stretnutia, a to bolo dobre. V druhom polčase padlo viac gólov a myslím si, že bol futbalovo lepší ako prvý. Po skvelom individuálnom výkone Adamca a jeho troch fantastických góloch hostia akoby rezignovali. Vravíte, že niektorí priaznivci Trnavy sa obávajú, že po Malatinského odchode celok Spartaka bude podávať slabšie výkony? Som presvedčený, že to nie je ani váš názor,“ usmieval sa Jozef Marko v rozhovore pre Trnavský Hlas. Dodal: „Priaznivci by si mali uvedomiť, i keď dúfam, že ich nie je takých veľa, že hráči Trnavy sa už dačomu naučili a nie je možné, aby to zabudli. Naopak, trénerovi Huckovi aj ja gratulujem a verím mu.“

Ohlasy fanúšikov

V týždenníku Štart ocenili aj brankára Josefa Geryka. „Nebol to len Adamcov zápas, hoci on rozhodol, jeho tri góly. Rovnaká gratulácia za postup do ďalšieho kola Európskeho pohára majstrov náleží aj Gerykovi v bráne, ktorý bol hádam v životnej forme a zostal po celých deväťdesiat minút neprekonaným,“ uviedli v komentári

Štartu. V Trnavskom Hlase dali priestor i futbalovým fanúšikom. „Žiaľ z Bukurešti nahradila radosť z Trnavy. Pri medzinárodných zápasoch by pre osvieženie nervov fanúšikov dobre padol koktail dychovky. Veď ich v Trnave máme,“ prišiel so zlepšovacím návrhom Juraj Janošovský. „Pred zápasom som bol neveriaci Tomáš. Prišiel som, videl som, presvedčil som sa a som veľmi šťastný,“ hral sa so slovíčkami Ladislav Horňák. „Mal som veľké obavy zo vstupu našich do najvyššej súťaže európskej klubovej súťaže. Zlé predtuchy sa však na štadióne Spartaka úplne rozplynuli a pevne verím, že naši chlapci dokážu, že niečo v európskom futbale znamenajú,“ vlastne sa neskôr želanie splnilo Milanovi Siantovi. „Veril som vo víťazstvo, pretože Trnavu poznám. Hociktoré mužstvo Európy – aj Real Madrid – môže prísť do Trnavy, zapokame ho. Som presvedčený, že sa dostaneme do finále,“ tvrdil František Grell. „Otvorene poviem. Keby také výsledky, aké dosahujú futbalisti Trnavy, docielili futbalisti Sparty, Slavie či Slovana, urobili by z nich ich priaznivci hrdinov. Skutočne, človek si nevie vysvetliť, čo vlastne niektorí fanúšikovia Spartaka ešte chcú? Budme hrdí na našich chlapcov, na prácu trénerov Malatinského a Hucka! Budme pyšní na veľké umenie futbalistov nášho malého a skromného mesta Trnava,“ dodal Ing. Bernard Ozvald.

Finále Stredoeurópskeho pohára

Po Steaue zavítal v októbri 1968 do Trnavy ďalší gigant z Balkánu. V jeho prípade išlo o druhú návštevu v priebehu pár mesiacov, 16. októbra 1968 bol totiž na programe zrušený prvý zápas finále Stredoeurópskeho pohára. Červená zvezda Belehrad bola vtedy 8 – násobným majstrom Juhoslávie a 7 – krát víťazom národného pohára. Jej najväčšou hviezdou bol vtedy 22 – ročný útočník Dragan Džajič, ktorý bol na lane najväčších talianskych veľkoklubov, ale musel ich odmietiť, keďže nespĺňal kritériá na odchod do cudziny. Štandardné socialistické, ktoré sa týkali veku a počtu odohratých zápa-

sov... V Trnave však CZ nastúpila bez niekoľkých reprezentantov a aj bez neho, mali totiž povinnosti v reprezentácii, ktorú čakal zápas s Belgickom. Spartak hral v zostave: Kozinka – Dobiaš, Majerník, Bôžik, Hagara – Hrušecký, Farkaš (Martinkovič) – Švec (Fandel), Kuna, Adamec, Kabát. Červená zvezda: Racič – Djorič, Krivokuča, Stepanovič, Dojčinovski – Klenkovski, Antonijevič – Ostojič, Lazarevič, Prosen, Bukal. Spartak držal celý zápas hostí v zovretí, ale po góle Valéra Šveca v 61. minúte dosiahol pred 12 500 divákmi len chudobné víťazstvo 1:0. Hralo sa tvrdo, zo strany CZ miestami nevyberavo, hostia však touto taktikou dosiahli, čo chceli. Rozkúskovali hru, rozdrobili zápas, ktorý sa rozhodcovi Demarchimu vymkol z rúk. Adamec bol dobre strážený, Švec hral so zranením a musel ho vystriedať Fandel. Na ihrisku pribúdali hádky a strkanice, po jednej z nich boli vylúčení Dobiaš a Bukal z CZ. Odveta v Belehrade sa hrala 23. októbra 1968 a bola úplne v réžii Červenej zvezdy. Domáci nastúpili už aj s najväčšou hviezdou Džajičom v zostave: Dujkovič – Djorič, Krivokuča, Pavlovič, Dojčinovski – Klenkovski, Antonijevič – Ostojič, Lazarevič, Ačimovič, Džajič. Spartak: Kozinka – Varadin, Majerník, Bôžik, Hagara – Hrušecký, Martinkovič – Švec, Kuna, Adamec, Kabát. V 1. polčase bolo ešte skóre vyrovnané, keď na gól Lazareviča v 35. minúte zareagovala Trnava gólom Kunu v 39. minúte, ale potom už pred 40 000 divákmi kralovali domáci. V 2. polčase rozhodlo ich silných dvanásť minút – najprv dal v 57. minúte gól Ostojič, v 64. minúte Antonijevič a v 69. minúte pridal ďalší zásah Lazarevič. Mimochodom, existovala mož-

Aktéri exhibičnej rozlúčky Imricha Stacha nastúpili s nápisom Capan 68 na hrudi.

nosť, že obaja súperiby sa stretli aj v prebiehajúcom EPM, keďže boli jeho účastníkmi. Tri týždne po víťazstve Červenej zvezdy v Stredoeurópskom pohári ju však v zápase 2. kola EPM vyprášil Celtic Glasgow doma 5:1 a seabedomým Juhoslovanom poriadne znechutil futbal.

Stachova rozlúčka

Pôvodne mala UEFA na stole 32 prihlášok do ročníka EPM 1968/ 1969. Po tom, čo ich štyri kluby stiahli, musela v záujme zachovania pavúka v 2. kole vytvoriť dve vetvy, do ktorých bol dosadený len jeden tím. Šťastie v podobe voľného žrebu sa usmialo na Benficu Lisabon a AC Miláno, ktoré tak postupovali priamo do štvrtfinále. Menej šťastia mala CZ Belehrad, ktorej žreb prisúdil Celtic Glasgow. V Ajaxe boli zvedaví na Fenerbahce, tvrdý súboj sa očakával v prípade Manchesteru United a Anderlechtu, otázne vyznievala dvojica AEK Atény – AB Kodaň. V Trnave sa tešili, kvality fínskeho Reipas Lahti nemali ani zďaleka dosahovať úroveň Steauy a ani Spartaka. Ešte predtým si v Trnave nostalgicky zaspomínali na dve silné postavy tamojšieho futbalu – v utorok 5. novembra 1968 sa odohralo exhibičné stretnutie Capan 68 – Admira Energie Viedeň. Išlo o zápas pri príležitosti rozlúčky Imricha Stacha s aktívnou brankárskou kariérou, ktorú definitívne zastavilo nešťastné zranenie v Prešove pri rozlúčke Ladislava Pavloviča ešte v máji 1966. Trnavčania sa zas mohli stretnúť s Antonom Malatinským, strojom úspechov v predchádzajúcich sezónach, od 1. júla 1968 zas kormidelníka rakúskeho tímu. Zápas mal skutočne vyložene exhibičný nádych a skončil sa remízou 0:0.

Repete v Istanbule

Čo sa dialo inde? Osud CZ Belehrad sme spomínali, po prehre v Glasgowe sa so škótskym súperom v odvete rozišla po remíze 1:1. Manchester United zdolal v domácom prostredí Anderlecht Brusel rozdielom triedy a bez inkasovaného gólu (3:0). V Bruseli síce prehral 1:3, avšak gól Carla Sartoriho už v 8. minúte dával červeným diabľom prakticky postupovú definitívu.

Ajax Amsterdam najprv zdolal doma Fenerbahce 2:0 po góloch Klaasa Nuningu a Benieho Mullera. Skóre proti brániacim Turkom mohlo byť vyššie, ale Henk Groot zahodil penaltu. Pri odvetnom zápase bolo najnáročnejšie počasie, pretože Istanbul vtedy sužovali niekoľko dní trvajúce lejaky. Najväčšie mláky na štadióne Mithat Pašu zahádzali Turci pieskom a štrkom, aby sa však po dvoch hodinách zmätkov a chaosu rozhodol

rumunský arbiter Josef Ritter začiatok zápasu posunúť o 24 hodín. Späť do Holandska odcestovala tretina z 1500 fanúšikov Ajaxu, ktorí si nevedeli predĺžiť dovolenky. Na druhý deň to nebolo o nič lepšie, ale Ritter už radšej nešpekuloval. Hralo sa v bahne, čo v konečnom dôsledku Ajaxu vyhovovalo, pretože sa len pokojne bránil. Prvý polčas prešiel s výsledkom 0:0, s čím bola spokojná akurát holandská tisícka fanúšikov, kým zvyšných 40 000 nespokojných tureckých hučalo. Ešte viac, keď v 55. minúte skóroval Piet Keizer. Ajax dohrával pokojne, pri jednom zo záverečných brejkov Klaas Nuninga upravil skóre na 0:2.

Kreatívny predkrm

Zápasy s Reipas Lahti boli atypické. Termínmi i prostredím. Kým ostatné dvojice, s výnimkou páru Rapid Viedeň – Real Madrid, odohrali svoje zápasy v termínoch 13. november – 27. november, fínsko – slovenská dvojica mala v čase prvých zápasov ešte voľno. Kým zápas 1. kola EPM proti maltskej Floriane La Valetta ešte Reipas mohol odohrať na Olympijskom štadióne v Helsinkách, v novembri už Fíni hlásili, že klimatické podmienky to nedovoľujú. Aj by dovoľovali, ale skromný fínsky klub nemal na to, aby zaplatil nákladné odpratávanie bielej pokrývky a prípadnú škodu na trávniku len prenajímaného štadióna. A tak sa hľadal a nakoniec aj našiel kompromis. Hrať sa bude vo Viedni a zápas Reipas ako papierovo domáceho tímu so Spartakom bude v podstate predzápasom duelu Rapid Viedeň – Real Madrid. Fíni možno ešte aj trochu zarobili, pretože vstupenka na oba zápasy stála 65 šilingov a oni mali z každej predanej päť. Hralo sa na Prátri a keď zápas o 17. 15 hod. začínal, bolo na ňom šesť tisíc divákov, potom 35 000 a nakoniec tieskalo pestrej a kombinačnej hre Trnavčanov 60 000 ľudí. Tí sa samozrejme tešili na hlavný chod večera v podobe zápasu Rapidu a Realu, ktorý začínal už o 19.30 hod. Obzreli si ho aj víťazi predchádzajúceho stretnutia. Rapid vyhral 1:0 a každý jeho hráč dostal na ruku 15 000 šilingov! V prepočte na koruny to znamenalo, že ste si mohli kúpiť nové auto. Trnavčania mali za postup prémie 2000 korún. Televízor s čierno-bielou obrazovkou stál vtedy päť tisíc... „**Mužstvom viedenského večera bola Trnava. Tí, ktorí dorazili neskôr, môžu ľutovať;**“ napísal rakúsky denník Kurier. To, ako si Trnavčania z fínskych blondiakov urobili slalomové kužele, malo ohlas... Aj gól Antona Hrušeckého, ktorý prekonal fínskeho brankára lobom takmer od polovice ihriska po tom, čo si všimol, že sa neustále motá až niekde na začiatku šestnástky. Výsledok 9:1 išiel do sveta. A mohlo byť aj viac, nebyť toho, že Jozef Adamec trafil penaltu do žrde. A mohlo to byť aj na nulu, keby

Trnavčania v závere nad zdrvenými Fíni neprivreli očko, ba miestami aj dve. Miestami zdrvujúca bola aj bilancia autobusových zjazdov, ktoré smerovali na zápas do Viedne. Mnohé sa vracali poloprázdne. Ba po Trnave išiel chýr a o autobuse s výpravou z trnavských Polygrafických závodov, s ktorým sa späť vrátil len šofér a štyri desiatky ľudí ostali vo Viedni...

Reipas Lahti. Olavi Litmanen druhý zľava v hornom rade.

Fínsky majster

Reipas Lahti nemal proti Trnave šance. Vlastne, nemal ich ani na európskom poli. Klub nemal pevné tradície ani vo Fínsku, ešte v roku 1959 hral v krajine tisícich jazier tretiu najvyššiu súťaž. Vyhral ju, o rok vyhral druhú ligu a postúpil do najvyššej súťaže. Po ďalších troch rokoch medzi fínskou elitou sa stal prvýkrát majstrom (1963), v tom istom roku bol aj finalistom Fínskeho pohára. To už pod novým názvom Reipas Lahti, keďže do roku 1962 hral pod názvom Reipas Viipuri. So zmenou názvu súvisela zaujímavá história klubu. Založený bol vo Viipuri, po napadnutí Fínska sovietskymi jednotkami v roku 1939 a exode obyvateľov Viipuri sa tiež presťahoval do 210 kilometrov vzdialeného Lahti. Dve desaťročia hral pod názvom svojho rodiska, keď sa však blížil úspech, obyvatelia Lahti i miestni sponzori chceli mať v klube názov svojho mesta. Ďalší titul získal v roku 1967, v roku 1964 vyhral Fínsky pohár. Mužstvo, ktoré nastúpilo proti Trnave, bolo istou neznámou. V 22 – členom kádri Reipasu bolo trinásť hráčov, ktorí mali na konte štarty za reprezentáciu, šiesti hráči boli aktuálnymi reprezentantmi Fínska. Medzi nimi bol napríklad aj útočník Olavi Litmanen, otec neskôr tak slávneho Jariho Litmanena, kanoniera Ajaxu, Barcelony či Liverpoolu. Inak, za manželku si vzal takisto futbalistku, takisto

klubovo patriacu do Reipasu – inak ako narodením streleckého snajpera takýto vzťah asi skončiť nemohol... Samozrejme, fínsky futbal vtedy papierovo veľkú hrozbu neznamenal, v kvalifikácii na MS 1970 prehrala jeho reprezentácia v septembri 1968 v Belehrade s Juhosláviou 1:9 a v októbri 1968 vo Waregemi s Belgickom 1:6. V Československom sporte pri predstavovaní súpera aj zaznel názor, že by veru nebolo nemilé, keby Fínov podobným spôsobom rozstrieľali Trnavčania...

Takmer desať

Po výsledku 9:1 sa nik z trnavského tábora nemohol tváriť nespokojne. „Aj napriek tomu, že sme z počutia a tlačé vedeli, že súper nebude zvlášť silný, pripravovali sme sa dôkladne. Mali sme na to viac dôvodov. Jedným z nich bolo aj to, že sme vedeli, že vo Viedni bude veľa divákov, manažérov a odborníkov z celej Európy. Preto sme chceli dobre reprezentovať Trnavu a celý československý futbal. V nedeľu nás čaká zápas so Žilinou, takže sme chceli rozhodnúť o našom postupe už vo Viedni. Som rád, že nám to vyšlo a chlapci zahrli dobre napriek ťažkému terénu. Bol to zápas, ktorý preveril našu techniku. V odvetu čakám dobrý výkon našich chlapcov a pekný futbal aj pre našich divákov v Trnave. O ďalšom kole je ešte prívčas hovoriť, pretože, samozrejme, ešte nemôžeme poznať súpera v ňom. Naša snaha ale bude dostať sa čo najďalej,“ povedal tréner Ján Hucko. Stopér Stanislav Jarábek hodnotil úvodný zápas takto: „Celý náš kolektív podal dobrý výkon. Takéto víťazstvo v takejto súťaži je nádherné. Súper bol výzorom i hrou sympatický, pripomínal mi však naše slabšie divízne mužstvo. Myslím si, že v odvetu už Fínom toľko gólov nedáme, pretože sa mali na čom poučiť. Chceme však podať takisto dobrý výkon aj pred domácim publikom. O súperovi v ďalšom kole je ešte priskoro hovoriť.“

SPOMIENKY PO ROKOCH

KAMIL MAJERNÍK, vtedy obranca Spartaka Trnava

„Nik z nás o Reipase nič nevedel. Informoval nás Toni – báči Malatinský, ktorý vtedy pôsobil vo Viedni. Povedal nám, nemusíte mať strach, môžete hrať úplne uvoľnene a útočne. Tento súper je sotva na úrovni našej druhej ligy. Odkiaľ tie informácie mal, neviem, ale boli pravdivé. V tom zápase sme úplne excelovali, bola to pre nás prechádzka. Ak by sme predviedli maximum, Fíni by dostali ešte viac. Neboli pre nás súperom.“

STANISLAV JARÁBEK, vtedy obranca Spartaka Trnava

„Do Viedne sme išli deň pred zápasom, nocovali sme v nejakom hotelíku. Navštívili nás Toni – báči Malatinský aj s manželkou, on vtedy pôsobil vo Viedni. Keď sme nabehli na trávnik v Prátri, bolo už takmer plno. Bolo napršané. Fíni boli prijateľným súperom, naša hra na nich platila. Hrali sme s nimi také ťuki – ťuki, bol to pre nás ľahký zápas. Divákovi sa hra páčila, bola vynikajúca, góly sme dávali po fakt krásnych akciách. V oboch zápasoch proti Fínom dal prvé góly v zápasoch Vlado Hagara. Inak, vybavil si, že do Viedne nepôjde s nami v autobuse, ale za ním svojím autom. Mal starého taunusa a vraj chcel doň kúpiť nejaké súčiastky. Až po návrate domov vyšiel s pravdou von. Mal v pláne odísť do Ameriky, vo Viedni mali naňho čakať letenky. Ferdinand Hasoň, niekdajší brankár Slovana, mu mal nachystať angažmán v Sparte Chicago. Niekde to však zahaprovalo a Vlado sa normálne vrátil domov.“

JOZEF ADAMEC, vtedy útočník Spartaka Trnava

„My sme sa nešli ukázať pred súperom. Vedeli sme, aká je úroveň Reipas Lahti a že vyhráme a postúpime. Tých sme sa nebáli, to už skôr Rumunov zo Steauy, z tých sme mali väčšie obavy. My sme sa chceli ukázať pred Viedňou, kde sme dovtedy chodili akurát na nákupy na Mexikoplatz, to bola naša motivácia. A pred štadiónom, na ktorom ľudia – medzi nimi aj naši fanúškovia – čakali na ďalší zápas.“

ALOJZ FANDEL, vtedy útočník Spartaka Trnava

„Hralo sa na plnom štadióne a naše mužstvo excelovalo. Inak, pamätám si, že vo Viedni nám ľudia vo veľkom fandili a tleskali, hoci v hľadisku boli samí Rakúšania a Španieli. Bol som trochu sklamaný z toho, že aj keď už padol piaty či šiesty gól do siete Fínom, tak nám pán Hucko nedal šancu. Akosi v tej eufórii pozabudol, že aj tí z lavičky by chceli trochu okúsiť hrať pred takým plným štadiónom. To isté bolo aj doma, mohol to trochu obmeniť. Ale trénerom bol samozrejme on a rozhoduje tréner, navyše, mužstvo mal zohrať. Ešte pokiaľ ide o Viedeň – pamätám si aj na to, že tam išli plné autobusy a späť sa vracali poloprázdné. Vtedy bola taká doba. Vieme, čo sa dialo, mnohí tú možnosť využili a zostali. Aj Vlado Hagara chcel zostať, čo som sa však dozvedel až po rokoch. Vtedy to ostalo medzi staršími v mužstve, k nám mladším sa to nedostalo.“

JÁN HUCKO, vtedy tréner Spartaka Trnava

„Moja predstava o hre bola stále taká, že ak hráč hrá dobre a nemá zdravotné problémy, nie je dôvod ho strieďať. Iba, ak by som chcel niekomu dať zahrat si. To má však ešte jeden háčik. Ak hráč odohrá celý zápas, udržiava si kondíciu. Samozrejme, nemusí to byť 90 minút, hovorme o 80-tich či 85-tich minútach. A iné je to samozrejme v Anglicku, Španielsku, Taliansku, kde v ťažkých ligách odohrajú hráči množstvo zápasov. U nás vtedy v lige odohrali 26, nejaké v pohári a v európskych pohároch, ale málokeby to u tých vyťaženejších presahovalo päťdesiat zápasov. Ďalším momentom bolo to, že ak som chcel niekoho strieďať, tak som chcel na ihrisko poslať adekvátnu náhradu. Ale dajte dole Laca Kunu a nahraďte ho! Ten chcel hrať, vyhrávať, ešte aj v tréningovom procese. Keď sa prehral zápas, aj plakal. Bol víťazným typom, za čo som si ho veľmi vážil. O jeho kvalitách si nemusíme hovoriť. V tomto mal trebrás Alojz Fandel smolu. Inde by v tom čase patril k stabilným hráčom v základnej zostave, vo vtedajšom Spartaku bol mimo nej. Spartak mal vtedy skutočne stabilný tím. Občas z neho niekoho vyradilo zranenie ako Valéra Šveca pred prvým semifinálovým zápasom v Amsterdame, keď som ho nahradzal Adamom Farkašom. Laca Kunu mohol samozrejme zaskočiť Aloj Fandel, Vlado Hagaru Bela Varadin. Inak to však bolo o prakticky nemennej základnej zostave.“